

aspoň současně s návrhem na zabavení takováto pohledávka neprokazuje listinou v tom směru, že a kterou částkou zabavená pohledávka stala se existentní, nelze zabavení této pohledávky provést. Poněvadž v daném případě tyto předpoklady chybí, jest exekuce nepřípustnou. Vždyť vymáhající věřitelka ve svém exekučním návrhu ani netvrdí, že by v rámci kauční hypotéky dlužníku proti poddlužníku pohledávka vůbec vznikla.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, pokud jde o povolení exekuce vkladem nadzástavního práva na kauční hypotéku.

Důvody:

Při úvěrové hypotéce jde sice o podmíněčné, leč skutečné zástavní právo. Zda bude účinné, to přijde v úvahu až při uplatnění nadzástavního práva, vznikne-li v rámci úvěrové hypotéky skutečně nějaká pohledávka. Nezáleží ani na tom, zda v době návrhu na zřízení práva nadzástavního byla již v pozemkové knize zajištěna nějaká pohledávka. Tento právní názor projevil nejvyšší soud již ve svém rozhodnutí čís. 5875 Sb. n. s. v souhlase s judikátem čís. 234 býv. nejv. soudu rakouského ve Vídni. Bude-li vydražitel skutečně povinen zaplatiti zabavený nárok dlužníka, vymyká se z rámce tohoto řízení a toto rozhodnutí se nedotýká jeho práv v tomto směru.

Čís. 15049.

Uplatňovanie nároku na náhradu škody, ktorú zapríčinila politická obec nezákonným postupom pri exekučnom vymáhaní dávky zo zábav, nepatrí na porad práva.*)

(Rozh. zo 16. marca 1936, Rv III 359/35.)

Na najvyšší súd rozsudky oboch nižších súdov zbavil účinnosti a spor pre sporu prekážajúcu okolnosť podľa bodu 1 § 180 Osp. zastavil. Dôvody:

Odškodňovací nárok žalobníka zakladá sa na tvrdení, že mestská rada žalovanej obce proti tomu, že žalobníkovi povolila splátky na jeho podlžnosť za dávku zo zábav, konkrétne za dávku zo vstupeniiek (bod 1 § 5 pravidiel o vyberaní dávky zo zábav), ešte pred uplynutím lehoty na zaplatenie prvej splátky dala vykonať proti nemu exekúciu, zabavila mu zvukový aparát a druhý kinoaparát, o dva dni neskôr ich dala s inými zabavenými prístrojmi odviezť mestom na voze, »aby každý videl, čo sa s ním robí«, v dôsledku čoho ho veritelia obsypali žalobami a exekúciami, prenajímateľ, majiteľ licencie, dal mu výpoveď, čím bola zničená jeho existencia, a boli aj stratené investície, ktoré do podniku vložil.

Nárok svoj opiera o to, že mu boli zabavené kinoaparáty, ktoré sú však — ako potrebné k prevádzkovaniu živnosti — vylúčené z exekúcie,

*) Prípád z doby pred účinnosťou čl. V. zák. č. 69/1935 Sb. z. a n.

a o to, že exekúcia bola nariadená k vydobytiu sumy 15.920 Kč, hoci mimo sumy 7.515 Kč 75 hal., dotyčne ktorej nebolo dodržané ujednanie lehôt splátkových, ide o čiastky, ktoré podľa zvyku, zachovávaného mestským úradom, neboly ešte zúčtované, ale zistené len podľa počtu ním prevzatých a obecným razítkom opatrených vstupeniiek.

Už podľa tohoto prednesu treba určiť, že uplatňovanie žaloby vôbec nepatrí na občiansky spor (bod 1 § 180 Osp.), ktorej sporu prekážajúcej okolnosti musel si dovolací súd všimnúť z úradnej povinnosti podľa § 540 Osp. v znení 10. bodu článku III. zák. čis. 23/1928 Sb. z. a n.

Žalovaná obec je podľa zákona z 12. augusta 1921 čis. 329 Sb. z. a n. a § 6 pravidiel o vyberaní dávky zo zábav oprávnená vyberať dávku tú vopred pri vydaní vstupeniiek obcou okolkovaných a bola oprávnená podľa § 18 cit. pravidiel dávku včas nezaplatenú dať starostou vymáhať, a to v kritickkej dobe, ktorá ešte nespádala do účinnosti zákona čis. 69/35 (čl. V.) Sb. z. a n.

O vymáhaní a exekučnom pokračovaní platily vtedy tie isté pravidla ako pre vymáhanie nezaplatených priamych daní, tedy v ten čas dotyčné ustanovenia zákona čis. 76/1927 Sb. z. a n.

Tento zákon však dovoľuje účastníkovi dotknutým úkonmi administratívnej exekúcie len výnimečne, aby hľadeli právnu pomoc u riadnych súdov, a to v prípadoch § 356 odst. 8, § 357 odst. 2, § 370 odst. 3.

Nárok na odškodné z exekúcie, vykonanej snád' protizákonne, nepatrí však medzi citované výnimky.

To platí tiež o obci, ktorá tu vystupuje ako vrchnostenská moc proti žalobníkovi ako svojmu poplatníkovi. Tu platí zásada, že ak sa stalo porušenie práva úkonom verejnej správy, je nárok na jeho odčinenie verejnoprávnym a pokiaľ nebol výslovným predpisom odkázaný na poriad práva, možno ho uplatňovať len v administratívnom pokračovaní.

Proti predpisu dávky zo zábav, pre ktorú bola vedená exekúcia, mohol žalobník podať len opravne prostriedky k obecnému zastupiteľstvu, resp. po jeho rozhodnutí k bezprostrednému dozornému úradu, ktoré rozhodnutie je potom konečné (§ 14 cit. pravidiel). Žalobník tieto opravné prostriedky nevyčerpal a preto riadny súd ani nemôže preskúmať zákonnú platnosť obecných predpisov dávky, proti ktorým si riadnou cestou nesťažoval. Pokiaľ ide o nariadenie a prevádzanie exekúcie, nemá riadny súd ani tu možnosť podľa vyloženého stanoviska, aby preskúmal ich zákonitosť (§§ 44 a 45 zák. č. 329/1921 Sb. z. a n. v ten čas platného).

Čís. 15050.

K § 1326 obč. zák.

Osoba stížená nevyléčitelnou vrozenou ťěžkou duševní chorobou, a proto zbavená úplně svéprávnosti, neutrpí zohyžděním újmu na možnosti lepšího zaopatření.

(Rozh. ze dne 18. března 1936, Rv I 847/34.)